

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії,

ректор, професор

В.Г. Чернець
В.Г. Чернець

«15» березня 2017р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ з Історії України
для здобуття освітнього рівня «бакалавр»
на основі повної загальної середньої освіти**

Ухвалено на засіданні
приймальної комісії
від «15» березня 2017,
протокол № 3

Київ 2017

В.Г. Чернець

Програма вступного випробування з Історії України для вступу на навчання для здобуття освітнього рівня бакалавр на основі повної загальної середньої освіти. /Укладач: Святненко А.В., канд. іст. наук, доцент. – К.: НАКККіМ, 2017.

Програма вступного випробування з Історії України призначена для абітурієнтів Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв для здобуття освітнього рівня бакалавр. Програма містить вимоги до рівня підготовки вступників, орієнтовні питання на екзамен, список рекомендованої літератури, критерії оцінювання знань абітурієнтів.

Пояснювальна записка

Метою вступного випробування з Історії України є оцінювання рівня сформованості історичної компетентності абітурієнта, визначення відповідності навчальних досягнень вступника освітньому стандарту та чинній навчальній програмі.

Програму вступного випробування з Історії України складено враховуючи цілі, вимоги і зміст навчання історії в школі, закладені в Державному стандарті освіти та чинній програмі з історії України для 11-річної школи. Хронологічно програма охоплює весь зміст шкільних курсів історії України від найдавніших часів до сьогодення і складається з 31 теми.

Вона передбачає перевірку сформованих в абітурієнтів знань про основні політичні, соціально-економічні, культурні події, явища та процеси минулого, діяльність видатних історичних діячів, а також сформованості в учнів загальнопредметних історичних умінь.

Вступне випробування проводиться у формі тестових завдань. Тестування має перевірити такі знання й уміння абітурієнтів:

- називати історичні дати, хронологічні межі, періоди найважливіших подій і процесів, поняття, місця подій, обставини, учасників, результати подій, пам'ятки культури;

- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їх послідовність та синхронність, встановлювати відповідність між явищами, процесами, подіями та періодами, епохами;

- локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти (події, явища, процеси) на карті;

- описувати хід, зовнішні ознаки подій, пам'ятки культури різних епох;

- характеризувати (визначати істотні характерні риси, складові, етапи, віхи) подій, явищ і процесів минулого, діяльність видатних історичних постатей;

- встановлювати відповідність між одиночними фактами і типовими загальними явищами, групувати (класифікувати) факти за вказаною ознакою;

- розпізнавати найвидатніші культурні пам'ятки, описувати їх, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, розкривати їхнє значення в українській культурній спадщині;

- визначати найважливіші зміни, що відбувалися в житті людства, значення найважливіших подій в історії України;

- встановлювати причини та наслідки подій і явищ, оцінювати їх значення;

- давати визначення історичних понять й термінів, пояснювати їх і доречно вживати;

- працювати з історичними документами різного змісту, а саме; встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, аналізувати зміст фрагмента історичного документа та пояснювати основні ідеї, які він висвітлює.

Програма вступного випробування з Історії України для вступників на освітній рівень бакалавр відповідає програмі зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО) з історії України, затвердженої відповідно наказу № 77 Міністерства освіти і науки України від 03.02. 2016 року.

Вступне випробування з Історія України для вступу на навчання до НАКККіМ для здобуття освітнього рівня Бакалавр на основі повної загальної середньої освіти складають особи, визначені в розділі VIII Умов прийому до вищих навчальних закладів України у 2017 році і затвердженому Міністерством освіти і науки України наказом № 1236 від 13.10.2016р. та правилами прийому до Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.

Програма вступного випробування з Історії України:

Назва розділу	Зміст
1. Вступ до історії України	Історія України як наука. Загальна періодизація. Джерела з історії України. Територіальні межі України.
2. Стародавня історія України	Поява та розселення людей на території України. Поширення землеробства і скотарства на землях України. Трипільська культура. Кочовики за раннього залізного віку. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму. Велике переселення народів. Перші писемні згадки про давніх слов'ян. Велике розселення слов'ян.
3. Київська держава.	Розселення східнослов'янських племінних союзів. Руська земля. Утворення Київської держави (Русі-України). Внутрішньо-та зовнішньополітична діяльність князів/княгині: Олега, Ігоря, Ольги, Святослава. Князювання Володимира Великого та Ярослава Мудрого. Запровадження християнства як державної релігії. Руська правда. Правління Ярославичів. Князювання Володимира Мономаха та його синів. Боротьба з половецькою загрозою. Роздробленість Київської держави. Розвиток культури й освіти в Київській державі (Русі-України).
4. Галицько-Волинська держава. Монгольська навала.	Об'єднання Галицького та Волинського князівств. Князювання Данила Романовича. Монгольська навала на південно-західні землі Русі. Галицько-Волинська держава за нащадків Данила Романовича. Розвиток суспільно-політичного та господарського життя. Культура Галицько-Волинської держави.
5. Литовсько-Руська держава. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та інших держав (у другій половині XIV - першій половині XVI ст.)	Боротьба Польщі та Литви за Галицько-Волинську спадщину. Вхід українських земель до складу інших держав. Кревська унія. «Велике князівство Руське». Остаточна ліквідація Київського та Волинського удільних князівств. Утворення Кримського ханства. Перехід кримських ханів у васальну залежність від Туреччини. Виникнення українського козацтва. Соціально-економічне життя. Розвиток культури та освіти.
6. Українські землі у складі Речі Посполитої (друга половина XVI ст.)	Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства. Виникнення Запорізької Січі. Повстання 90-х років XVI ст. (К. Косинського та С. Наливайка). Братський рух. Утворення греко-католицької церкви. Розвиток культури й освіти.
7.	

7. Українські землі у складі Речі Посполитої (перша половина XVII ст.)	Зміни в соціально-економічному житті. Відновлення церковної православної ієрархії 1620р. Розвиток культури та освіти. Морські походи козаків. Участь українського козацтва у війнах Речі Посполитої проти Московського царства й Османської імперії. Козацькі повстання 1620-1630-х рр.. «Ординація Війська Запорозького...»
8. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького середини XVIIст.	Національно-визвольна війна українського народу. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави – Війська Запорізького. Зовнішньополітична діяльність уряду Б. Хмельницького.
9. Українські землі наприкінці 50-х – у 80-ті рр. XVII ст.	Гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького. Поділ Гетьманщини. Гетьманування П. Тетері, І. Брюховецького, П. Дорошенка, Д. Многогрішного, І. Самойловича. Занепад Правобережжя. Запорозька Січ у складі Гетьманщини. Адміністративно-територіальний устрій Слобідської України.
10. Українські землі наприкінці XVII – першої половини XVIII ст.	Гетьманування І. Мазепи. Північна війна і Україна. Повстання під проводом С. Палія (1702-1704рр.). Гетьманування І. Скоропадського, Д. Апостола. Обмеження автономії Гетьманщини. «Правління Гетьманського уряду» (1734-1750рр.) Розвиток культури та освіти. Києво-Могилянська академія.
11. Українські землі в другій половині XVIII ст.	Гетьманування К. Розумовського. Діяльність Другої Малоросійської колегії. Скасування козацького устрою на Слобожанщині. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини. Гайдамацький та опришківський рухи. Зміни в політичному становищі Правобережної України та західноукраїнських земель після поділів Речі Посполитої (1772, 1793, 1795. Реформи Марії Терезії та Йосифа II та українські землі. Розвиток культури, науки, освіти.
12. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	Адміністративно-територіальний поділ українських земель у складі Російської імперії. Початок українського національного відродження. Кирило-Мефодіївське братство. Поширення в Україні російського та польського суспільних рухів. Початок промислового перевороту.
13. Західноукраїнські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	Адміністративно-територіальний поділ західноукраїнських земель. Початок національного відродження. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая». Західноукраїнські землі в європейській революції 1848-1849рр. Діяльність Головної руської ради (1848-1851рр.). Перший досвід парламентської діяльності.
14. Культура України кінця XVIII – пер. пол. XIX ст.	Розвиток освіти, науки, літератури, мистецтва, архітектури. «Історія русів». Галицько-руська матиця. Собор руських вчених.
15. Наддніпрянська Україна в другій	Події Кримської війни 1853-1856рр. на українських землях. Реформи 60 - 70-х рр. XIX ст. і процеси модернізації в Україні. Політика

половині XIX ст.	російського царизму щодо України. Розвиток громадівського руху. Діяльність «Південно-Західного відділу Російського географічного товариства» (1873-1876pp.). Братство тарасівців.
16. Західноукраїнські землі у складі Австрійської (Австро-Угорської) імперії у др. пол. XIX ст.	Політика австрійського уряду щодо українських земель. Розвиток кооперативного руху. Трудова еміграція. Політизація національного руху й утворення перших політичних партій. Діяльність культурно-освітнього товариства «Просвіта».
17. Культура України в др. пол. XIX – поч. XX ст.	Піднесення української культури. Розвиток освіти, літератури, музичного, образотворчого, театрального мистецтва. Українські підприємці-благодійники.
18. Наддніпрянська Україна в 1900-1914pp.	Утворення монополістичних об'єднань в Україні. Консолідація української нації. Створення політичних партій Наддніпрянщини. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Події революції 1905 - 1907 pp. в Україні. Діяльність українських парламентських громад в I та II Державних Думах. Посилення національного гніту в 1907 - 1914 pp. Земельна реформа П. Столипіна та її вплив на Україну.
19. Західноукраїнські землі у складі Австро-Угорської імперії у 1900-1914pp.	Становище промисловості та сільського господарства. Радикалізація українського політичного руху. Вплив української греко-католицької церкви на піднесення національної свідомості населення західноукраїнських земель.
20. Україна в Першій світовій війні	Позиції українських політичних сил Наддніпрянської України та західноукраїнських земель щодо війни. Перебіг воєнних дій на українських землях. Діяльність австрійської та російської адміністрації в Галичині та Буковині. Українські січові стрільці (УСС).
21. Українська революція	Революційні події в Україні у 1917 - на поч. 1918 р. Українізація армії. Еволюція поглядів політичних сил в питанні самовизначенні українців. Універсали Української Центральної Ради (УЦР). Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією. Проголошення Української Народної Республіки (УНР). Проголошення радянської влади. Перша війна радянської Росії з УНР. Проголошення незалежності УНР.
22. Україна в боротьбі за збереження державної незалежності (1918-1921pp.)	Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу. Конституції УНР. Гетьманський переворот. Українська Держава. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки (ЗУНР). Українсько-польська війна 1918-1919pp. Акт злуки УНР та ЗУНР. Прихід до влади Директорії. Окупація військами Антанти півдня України. Більшовицький режим в Україні. Ухвалення Конституції УСРР 1919. Холодноярська республіка (1919-1922pp.).
23. Українська СРР в умовах нової економічної політики (1921-1928pp.)	Голод в південних губерніях УСРР. Антицерковна кампанія. Неп в УСРР. Входження УСРР до СРСР. Політика «коренізації» в УСРР. Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих. Українське національне відродження 1920-х pp..

24. Утвердження тоталітарного режиму в 1929-1939рр.	Форсована індустріалізація, насильницька колективізація, ідеологізація суспільного і культурного життя України. Культ особи. Масові репресії. Голод 1932-1933рр. в Україні – геноцид Українського народу. Згортання українізації. Антицерковна кампанія.
25. Західна Україна в 1921-1939рр. Лі	Соціально-економічний розвиток українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини. Суспільно-політичні рухи, радикалізація політичного життя в 1930-х рр. Карпатська Україна.
26. Україна під час Другої світової війни (1939-1945рр.)	Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Бессарабії та Північної Буковини до складу УРСР. Напад нацистської Німеччина та її союзників на СРСР. Нацистський окупаційний режим. Голокост. Радянський партизанський рух. Діяльність ОУН. Утворення УПА. Польсько-український конфлікт. Вигнання нацистських окупантів з території України. Депортація кримських татар та інших народів Криму (травень 1944). Завершення Другої світової війни.
27. Україна в перші повоєнні роки (1945 – на початку 1950-х рр..)	Участь УРСР зовнішній політиці Радянського Союзу. Адміністративно-територіальні зміни. Відбудова. Голод в Україні 1946-1947 рр. Радянізація західних областей України. Боротьба ОУН та УПА. Придушення визвольного руху. Розгортання ідеологічних кампаній
28. Україна в умовах десталінізації (1953-1964)	Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950-1960-х рр.: припинення масових репресій, часткова реабілітація. Зміни адміністративно-територіального устрою УРСР. Виникнення руху «шістдесятників», дисидентського руху наприкінці 1950 - початку 1960-х рр. Культура і наука.
29. Україна у період загострення кризи радянської системи (1965-1985)	Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 - початок 1980-х рр.). Спроби економічних реформ у другій половині 1960-х рр. Здобутки і проблеми соціальної сфери. Культура і духовне життя. Русифікація. Опозиційний рух.
30. Розпад Радянського Союзу та відродження незалежності України (1985-1991)	Початок «перебудови». Загострення соціально-економічної кризи. Рівень життя населення. Чорнобильська катастрофа. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Політичні реформи. Формування багатопартійності, виникнення Народного руху України за перебудову, перші альтернативні вибори до Верховної Ради. Прийняття Декларації про державний суверенітет. Акт проголошення незалежності України. Проведення референдуму та виборів Президента України.
31. Україна в умовах незалежності	Початок державотворчих процесів. Заснування Збройних сил. Дострокові вибори до Верховної Ради та вибори Президента України. Прийняття державної символіки. Ухвалення Конституції 1996 р. та змін до неї. Приватизація. Лібералізація цін. Інтегрування України в європейське та світове співтовариство. «Газові» та «торговельні» війни з Росією. Збройна агресія Росії проти України.

Приклади тестових завдань:

Язичницька релігія у слов'ян передбачала...

- А. віру в єдиного бога Перуна
- Б. віру у багатьох богів, які уособлювали природні сили
- В. віра у духів предків, що воскресають
- Г. віра у надприродні сили людини

Кревську унію було укладено в:

- А. 1240 р.;
- Б. 1349 р.;
- В. 1385 р.;
- Г. 1569 р.

Так звана Конституція П.Орлика:

- А. діяла в Україні в 1710-1742 рр.;
- Б. ніколи не діяла в Україні;
- В. діяла в Україні в 1710-17 рр.;
- Г. діяла в Україні в 1709-1710 рр.;

Хто командував більшовицькими військами, які захопили Київ у 1918 р.:

- А. М. Муравйов;
- Б. М.Фрунзе;
- В. М.Щорс;
- Г. С.Петлюра.

Дисидентський рух виступав:

- А. за силовий переворот і зміну влади в країні;
- Б. проти русифікації;
- В. за відновлення Греко-католицької та автокефальної православної церков;
- Г. за акредитацію в республіці представників закордонної преси.

Рекомендована література:

1. Бойко О.Д. Історія України: Навч. Посібник. /3-тє вид., вип., доп. – К.: Академвидав, 2014.
2. Гасем О.В. Історія України. Довідник + тести /Олександр Гісем. – Кам'янець-Подільський. -2013.
3. Гончарук П.С. Історія України з найдавніших часів до початку ХХ століття. Навч. Пос. – К.: Центр учбової літератури, 2012.
4. Верстюк В. Ф., Гарань О. В, Гуржій О. І. та ін. Історія України: навчальний посібник. - К. : Альтернатива, 2002.
5. Історія. Комплексний довідник / В.А. Греченко, Ю.Г. Лебедева, С.Л. Губіна. – Х.: Торсінг плюс, 2009.
6. Історія України: навчальний посібник /За ред.. Ю.М. Алексеєва. К. : Каравела, 2002.
7. Каделюк О.С. Історія України: навчальний посібник. К. : Кондор, 2008
8. Кормич Л.І. Історія України: підручник. К. : Алерта, 2006/
9. Король В.Ю. Історія України: Посібник для абітурієнтів. – К.: Видавничий центр «Академія», 2008.

10. Кормич Л. І. Історія України : підручник. К. : Алерта, 2006
11. Левицька Н. М. Історія України : Україна в світі : історія та сучасність : навч. посіб. К. : Кондор, 2011.
12. Остафійчук В. Ф. Історія України : сучасне бачення : навч. посіб. К. : Знання-Прес, 2006.
13. Путро О. І. Історія України. Ч. 1 : З найдавніших часів до кінця XVIII століття : хрестоматія. К. : ДАКККіМ, 2002.
14. Путро О. І. Історія України. Ч. 2 : XIX – поч. XX століття : хрестоматія. К. : ДАКККіМ, 2004.
15. Путро О. І. Історія України. Ч. 3 : Від 1917 року до сьогодні : хрестоматія. К. : ДАКККіМ, 2005.
16. Путро О. І. Сторінки політичної історії України XVIII ст. : навч. посіб. К. : ДАКККіМ, 2005.
17. В. А. Сломій В. А. Історія України XX – поч. XXI століття : навч. посіб. К. : Знання, 2004.
18. Юрій М. Ф. Історія України : навч. посіб. К. : Кондор, 2013.

Зазначену літературу можна отримати в бібліотеці НАКККіМ.

Критерії оцінювання вступного іспиту

Знання абітурієнтів, виявлених на тестових завданнях оцінюються від 100 до 200 балів. Кількість балів залежить від правильності відповіді на кожне питання. Предметно-екзаменаційною комісією встановлюється оцінка за такими критеріями:

100-123 – 13 і менше правильних відповідей - «незадовільно» ставиться при відсутності знань про важливі події і факти історії України (у межах шкільної програми), нерозуміння історичного процесу; нездатності аналізувати історичний матеріал, робити узагальнення й висновки.

124-151 – 14-25 правильних відповідей – «задовільно» отримує абітурієнт, якщо його відповідь відтворює репродуктивний характер знань основного матеріалу (у межах шкільної програми) та містить окремі помилки (неточності) у висвітленні важливих питань вітчизняної історії.

152-180 – 26 – 37 правильних відповідей – «добре», передбачає знання фактичного матеріалу (у межах шкільної програми); розуміння історичного процесу; вміння аналізувати історичні події і явища, їхні причини і значення, логічно і послідовно викладати свої знання, робити обґрунтовані висновки; допускає окремі незначні помилки у висвітленні неосновних аспектів важливих історичних проблем.

181-200 – 38-50 правильних відповідей – «відмінно», передбачає ґрунтовні знання фактичного матеріалу (у межах шкільної програми), основних історіографічних концепцій стосовно ключових і дискусійних питань вітчизняної історії; розуміння історичного процесу; уміння аналізувати історичні події й явища, їх причини й значення; навички творчого мислення; уміння логічно й послідовно висвітлювати історичний матеріал; робити обґрунтовані висновки.

На складання тестових завдань відводиться 2 (дві) години